

Motion till Liberalernas landsmöte 2023 – ANSVAR FÖR FRAMTIDEN LAG OCH RÄTT:

Allmänna grundlagsfrågor och demokratipolitik

N 9. Inkludera personer med funktionsnedsättning i den demokratiska processen

WHO uppskattar att 10-15 procent av världens befolkning har en funktionsnedsättning. En svensk urvalsundersökning visar på siffran 10-30 procent. 20 procent av befolkningen är över 65 år. 515 000 personer över 16 år har en rörelsenedsättning, hälften är över 75 år. 150 000 personer använder rullstol och cirka 250 000 personer använder rollator. 25 procent av den vuxna befolkningen har svårt att läsa och 5-8 procent har dyslexi. 0,5 procent av befolkningen i Sverige har diagnosen Intellectuell funktionsnedsättning och 14 procent av befolkningen har svag begåvning. 30 000 har grav synnedsättning eller är helt blinda och 1300 läser punktskrift. 1,5 miljoner har nedsatt hörsel och 700 000 personer uppskattas behöva hörapparat men knappt 500 000 har det. 15 000 personer är gravt hörselskadade eller har blivit döva i vuxen ålder. 10 000 är barndomsdöva. 30 000 personer behöver teckenspråk men många fler behöver tecken som stöd. Cirka 25 000 personer har dysartri och 100 000 personer stammar. Cirka 0,7 procent av alla skolelever har en grav språkstörning och cirka 5 procent av alla barn och 2,5 procent uppskattas ha ADHD. 1-2 procent av befolkningen i Sverige har en autismpektrum diagnos.

Personer med funktionsnedsättning befinner sig i ett demokratiskt utanförskap. De flesta röstar inte och har små möjligheter att påverka politiska beslut. Att säga att personer med funktionsnedsättning har tillgång till den demokratiska processen med hänvisning till att man kommer in till vallokalen är inte sant. Alla som engagerar sig politiskt vet hur viktigt det är att engagera sig även mellan valen. Chansen att göra detta är betydligt mindre för personer med funktionsnedsättning. Partielokalerna är sällan tillgänglighetsanpassade, detta leder till att personer med funktionsnedsättning inte får en chans att sitta med i styrelser och påverka politiska och demokratiska beslut i kommuner, regioner och riksdag. Det finns många personer med funktionsnedsättning som inte kan vara aktiva i partipolitiken. Den fysiska tillgängligheten och det faktum att det finns de som behöver stöd och verktyg att förstå vad politik är för att aktivt kunna delta. Exempel på verktyg är bildstöd, blindskrift, teckentolkning, ledsagning eller text utskrivna i god tid för att den som har dyslexi behöver få gott om tid att läsa igenom materialet. 1989 upphävdes lagen om omyndighetsförklaring för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Fortfarande är det alltför få personer med funktionsnedsättning som röstar trots att man har rätt till detta. Alla medborgare måste ha samma rätt att kunna påverka den demokratiska processen. När funktionshinder lämnas utanför förlorar de sina möjligheter att påverka den politik som beslutar om deras vardag. Kommunmedlemmar och medborgare med funktionsnedsättning måste tillförsäkras fullt tillträde till de demokratiska processerna i samhället och det kan enbart ske om det politiska systemet anpassas till att även inkludera dem.

FÖRSLAG TILL LANDSMÖTESBESLUT:

1. att liberalerna gör motionen till sin egen och ställer sig bakom följande
2. att liberalerna ska verka för att den demokratiska processen ska bli tillgänglig för alla medborgare
3. att liberalerna ska verka för att det ska vara obligatoriskt för alla partier i riksdagen, regioner och kommuner att tillgänglighetsanpassa information, stöd och lokaler partierna använder
4. att liberalerna ska verka för att det partistöd som finns ska omfattas av ett särskilt bidrag som säkerställer tillgänglighet.

Skellefteå 2023-04-30

Motionär: Christina Soldan, Skellefteå; Lokalförening Malmö, Lokalförening Lomma, Charlotte Söderlund, Bromölla; Marianne Åhman, Sunne; Markus Arvidsson, Stockholm; Jakob Hallberg, Kalmar; Carina

Nertlinge, Skurup; Pernilla Ekelund, Svalöv; Pia Delin, Örebro; Bengt Eliasson, Nacka; Ulla Herbert, Malmö; Anders Karlsson, Örebro; Niklas Ängelid, Tyresö; Louise Stjernquist, Höganäs; Elisabet Radeklev, Bromölla; Ola Nilsson, Åstorp; Jennie Uller, Kalmar; Inger Tolsved Rosenkvist, Lund; Erika Rydja Sandvik, Eskilstuna; Louise Stjernquist, Höganäs

E-post: christina.soldan@liberalerna.se